

L'escenari

MOLT MÉS QUE UNES RIALLES

«Teatre que parla de les coses que ens passen hui en dia, a nosaltres mateixos o al nostre costat»

Josep Lluís Sirera
Catedràtic d'Història del Teatre Espanyol a la UV

Per evitar equívocs, diré ja que qui vaja a veure *Bankabaret* de La Dependent es riurà, i bastant per cert. En primer lloc, perquè els quatre intèrprets (Rosanna Espinós, Pepa Miralles, Joan Gadea i Pep Sellés) coneixen, i usen a consciència, les claus interpretatives del teatre còmic valencià i connecten molt bé amb públics com el tradicional de la ciutat de València. En segon, perquè l'autor dels textos, Ximo Llorens també coneix aquesta tradició i és, a més, un dramaturg amb un ofici indiscutible; un bon autor d'aquells que per no ballar l'aigua als capitosts (no afegiré això de *peperos*) teatrals de la nostra Comunitat és ignorat a la capital. Afegiré, en fi, que el compositor, Panchi Vivó, ha compost una partitura a to amb l'espectacle, en què dominen melodies fàcilment recognoscibles i enganxoses.

Hi ha un més enllà, però. En efecte, qui conega la trajectòria de La Dependent sap que conjuga, i amb encert, dos objectius molt clars: arribar al màxim d'espectadors possibles amb propostes que siguin recognoscibles i assumibles, no sols per als espectadors habituals de teatre sinó també per a aquells que no hi van més que ocasionalment. I de forma simultània, anar més enllà de les simples propostes

d'evasió per a tractar temes que, d'una forma més o menys directa, ens afecten. Estigueren, per exemple, a València amb *Les dones de Lockerbie*, un exemple estremidor de la funció que pot tenir el teatre en la lluita contra l'oblit imposat per conveniències polítiques. Amb *L'infern de Marta* entren en un terreny que ara mateix és de total actualitat davant la passivitat d'eixos mateixos polítics: el maltractament de les dones. Teatre que parla, doncs, de les coses que ens passen hui en dia, a nosaltres mateixos o al nostre costat. Teatre social que diria algú. Del bo.

Així les coses, quin tema més social que la immensa estafa bancària que estem patint? Una estafa, com es planteja en l'obra, que no ens ha caigut del cel sinó que d'una forma o altra entre tots hem anat engreixant-la fins a arribar on hem arribat... Millor dit, a on arriba aquesta família prototípica valenciana (a la qual, per cert, sols li faltava per ser cent per cent *homologable* haver demanat préstecs per ser capità moro o fallera major). Un *bankabaret* on la banca sempre gua-

nya... Encara que, com molt bé es canta a la fi, el nostre deure siga rebel·lar-nos contra aquesta situació i eixir al carrer a canviar-la.

Tanmateix, no té aquesta obra únicament els mèrits comentats (als quals caldria afegir el d'emprar el valencià, i un molt bon valencià), perquè Pep Cortés, director i creador en bona mesura de l'espectacle, ha sabut dotar-lo de frescor i ritme. Un bon treball, sens dubte, que no pot deixar de recordar-me algunes propostes mítiques de la Transició, quan confiàvem que el teatre podia ajudar a canviar les coses. I va contribuir-hi, per cert, per molt que el pragmatisme teatral dels anys posteriors haja tractat de manipular la història i fer-nos-la oblidar; encara que molts (Pep, els de La Dependent...) no estem disposats a això. No és cap casualitat que el darrer espectacle de la companyia siga un homenatge a Ovidi Montllor, aquest grandíssim exemple de lucidesa, coratge i coherència tan maltractat per la caverna (ai, que gran i que fonda que és!) valenciana.

Bankabaret

